

Sygn. akt IX Ka 1133/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Karamara

Sędziowie: SO Leszek Grzesiak

SO Ewa Opozda-Kałka (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Niebudek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Andrzeja Hojnowskiego

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 roku

sprawy M. J.

oskarżonego o przestępstwo z art.158 § 1 kk w zw. z art.31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 12 kwietnia 2013 roku sygn. akt XII K 1206/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. C. kwotę 516, 60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 (trzysta dwadzieścia) złotych tytułem kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, w pozostałej części zwalniając go od obowiązku ich uiszczenia.

Sygn. akt IX Ka 1133/13

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Kielcach oskarżyła M. J., T. S. i A. S. o to, że:

w dniu 6 sierpnia 2010 roku w P. P., gm. P., działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi nieustalonymi osobami – co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania, wzięli udział w pobiciu N. W. poprzez zadawanie mu uderzeń po głowie, twarzy i przewróceniu na ziemię oraz kopaniu po ciele, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci: rany tłuczonej skóry głowy, podbiegnięć krwawych w skórze pleców, na prawej ręce, na lewym i prawym udzie, otarć naskórka na lewym barku, na obu kolanach i prawym udzie, a obrażenia te naruszyły czynności narządu jego ciała na czas trwający nie dłużej niż siedem dni, czym ze względu na rodzaj i miejsce zadawania obrażeń N. W. został narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub art. 157 § 1 kk

tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk – wobec A. S. i T. S., zaś M. J. zarzucanego czynu dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do pokierowania swoim postępowaniem, tj. o przestępstwo z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Kielcach wyrokiem wydanym w dniu 12 kwietnia 2013r.
w sprawie sygn. akt XII K 1206/12

I. uznał oskarżonych A. S., T. S. i M. J. za winnych tego, że
w dniu 6 sierpnia 2012 roku w P. P., gm. P., działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą oraz innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego postępowania, wzięli udział w pobiciu N. W.

w ten sposób, że zadawali mu rękami oraz narzędziami w postaci metalowych i drewnianych pałek uderzenia oraz kopali po całym ciele, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci: rany tłuczonej skóry głowy, podbiegnięć krwawych w skórze pleców, na prawej ręce, na lewym i prawym udzie, otarć naskórka na lewym barku oraz na obu kolanach, które naruszyły czynności narządów jego ciała na czas nie przekraczający 7 dni, w okolicznościach, które narażały N. W. na bezpośrednie niebezpieczeństwo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk lub art. 157 § 1 kk, przy czym M. J. dopuścił się przedmiotowego czynu mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność do pokierowania swoim postępowaniem, to jest przestępstwa z art. 158 § 1 kk wobec A. S. i T. S., zaś wobec M. J. przestępstwa z art. 158 § 1 kk wymierzył A. S. i T. S. karę po 1 rok pozbawienia wolności, a M. J. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonych wobec A. S., T. S. i M. J. w pkt I kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił ustalając każdemu z nich okres próby na 2 lata;

III. na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk orzekł wobec A. S., T. S. i M. J. grzywnę w rozmiarze po 60 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę po 20 złotych;

IV. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej w pkt III kary grzywny zaliczył A. S., T. S. i M. J. okres rzeczywistego pozbawienia ich wolności w sprawie i tak:

1. A. S. i T. S. na poczet orzeczonej w pkt III kary grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia ich wolności w sprawie w dniach od 6 do 8 sierpnia 2012 roku i uznał grzywnę za wykonaną do wysokości sześciu stawek dziennych wobec każdego z nich;

2. M. J. na poczet orzeczonej w pkt III kary grzywny zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w sprawie w dniu 8 sierpnia 2012 roku i uznał grzywnę za wykonaną do wysokości dwóch stawek dziennych;

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. C. kwotę 1.092,24 złotych, w tym kwotę 204,24 złotych podatku VAT tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu M. J.;

VI. na podstawie art. 627 kpk zasądził od A. S.

i T. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę po 526 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 300 złotych opłaty od wymierzonej kary pozbawienia wolności oraz kwotę po 120 złotych opłaty od wymierzonej kary grzywny;

VII. na podstawie art. 627 kpk zasądził od M. J. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 406 złotych, tytułem częściowego zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 180 złotych opłaty od wymierzonej kary pozbawienia wolności oraz kwotę 120 złotych opłaty od wymierzonej kary grzywny, a w pozostałym zakresie zwolnił go od ponoszenia tych kosztów w trybie art. 624 § 1kpk.

Apelację od wyroku wniósł obrońca oskarżonego M. J..

Skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi, na podstawie art. 438 pkt 2 kpk:

obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to:

1. art. 7 kpk polegającą na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków N. W., J. W., R. W., K. W., A. D., M. K., J. S. oraz M. B. w zakresie dotyczącym udziału i roli oskarżonego M. J. w zdarzeniu

z dnia 06 sierpnia 2012 roku, co doprowadziło do uznania oskarżonego M. J. winnym zarzucanego mu czynu, podczas gdy na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań wymienionych wyżej świadków nie można przyjąć, iż oskarżony J. „działając wspólnie i w porozumieniu z A. S., T. S. oraz innymi nieustalonymi osobami wziął udział w pobiciu N. W.”, czyli, że dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu,

2. art. 7 kpk polegającą na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie dowodu

z wyjaśnień oskarżonego M. J. poprzez uznanie, iż oskarżony J. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, a z jego wyjaśnień wynika, że współdziałał on z pozostałymi oskarżonymi w pobiciu N. W., co doprowadziło do uznania oskarżonego J. winnym zarzucanego mu czynu, gdy tymczasem oskarżony od początku postępowania w sprawie niniejszej konsekwentnie zaprzeczał, iż brał udział w tym zdarzeniu, zaprzeczał aby wiedział o planach tego zdarzenia i podnosił, że był jedynie zaskoczonym jego zajściem obserwatorem tego zdarzenia, co za tym idzie nie można przyjąć, iż oskarżony M. J. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu;

3. art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 424 § 1 kpk polegającą na nie dostrzeżeniu wątpliwości dotyczących udziału oraz roli oskarżonego M. J. w zdarzeniu z dnia 06 sierpnia 2012r. co spowodowało nie uwzględnienie tych wątpliwości przy orzekaniu i w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia i co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, gdy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego nie można przyjąć, iż nie ma wątpliwości, że oskarżony M. J. uczestniczył w przedmiotowym zdarzeniu jako jego świadomy i aktywny uczestnik, a co za tym idzie, iż popełnił przypisany mu czyn zabroniony.

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku

w zaskarżonej części i odmienne orzeczenie co do istoty sprawy przez uniewinnienie oskarżonego M. J. od popełnienia zarzucanego mu czynu

ewentualnie

o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tej części Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Wyrok w stosunku do oskarżonych A. S. i T. S. nie był skarżony i jest prawomocny.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego M. J. nie jest zasadna, o ile zmierza do zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia oskarżonego, ewentualnie do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Dowody zgromadzone przez Sąd I instancji, w tym wyjaśnienia składane przez oskarżonego M. J. pozwoliły na ustalenie, iż oskarżony ten brał udział w przedmiotowym zdarzeniu.

Wbrew stanowisku skarżącego materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie daje podstawę do przyjęcia sprawstwa oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu.

Sąd Rejonowy oceniając dowody zgromadzone w niniejszej sprawie zasadnie przyznał zeznaniom pokrzywdzonego przymiot wiarygodności.

N. W. przesłuchiwany kilkakrotnie w toku postępowania konsekwentnie twierdził, że właśnie do niego dobiegło kilku mężczyzn, którzy bez powodu zaatakowali go.

Pokrzywdzony przyznał, iż mężczyźni ci wysiedli z samochodu marki (...), po czym dołączyli do nich jeszcze inni napastnicy.

Z uwagi na niewątpliwie bardzo dynamiczny rozwój zdarzeń pokrzywdzony, siłą rzeczy, odtwarzając przebieg przedmiotowego zajścia, przyznał, iż koncentrował swoją uwagę głównie na tym sprawcy, który atakował go opisywaną przez niego metalową pałką.

Stąd to właśnie wygląd tego mężczyzny zapamiętał i podczas przesłuchania na rozprawie wskazał, iż mężczyzną tym był T. S..

Pokrzywdzony przyznał jednocześnie, że nie jest w stanie wskazać, czy oskarżony M. J. był jednym z napastników, którzy atakowali go.

Jest rzeczą oczywistą, że pokrzywdzony broniąc się „odganiał” napastników wymachując trzymaną w ręku łopata.

Okoliczność ta wynika wprost z zeznań N. W.. Świadczenie w osobach: R. W. i J. W. przyznali, iż spiesząc na ratunek pokrzywdzonemu koncentrowali swoją uwagę na jego osobie, wtedy, gdy był on już atakowany przez napastników. Pozostali świadkowie tj. m.in. A. D., M. B., K. W. przyznali, iż fragmentarycznie postrzegali przedmiotowe zdarzenie. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonych dowodów nie wykracza poza ramy określone przepisem art. 7 kpk.

Jeśli chodzi o ocenę wyjaśnień oskarżonych, w tym również M. J., Sąd Rejonowy dostrzegł zarówno sprzeczności wewnętrzne tkwiące w jego wyjaśnieniach, jak również sprzeczności istniejące pomiędzy wyjaśnieniami oskarżonych ustosunkował się do nich i prawidłowo je ocenił.

Sąd Rejonowy właściwie ocenił wyjaśnienia oskarżonego M. J. dotyczące wskazywanego przez niego „powodu” włączenia się do udziału w zdarzeniu.

Sąd ten czyniąc ustalenia faktyczne słusznie odwołał się do wyjaśnień oskarżonego (m.in. z k. 171), w których M. J. przyznał wprost, że widział jak oskarżeni: T. S. i A. S. rozmawiali z jednym z robotników, „po czym gdy zauważył, że wdali się oni w szarpaninę i że robotnik ten wymachiwał łopata” „ruszył im z pomocą”, „dołączając się do szarpaniny”. Te wyjaśnienia oskarżonego M. J. znajdują potwierdzenie w zeznaniach pokrzywdzonego, z których jednoznacznie wynika, że to nikt inny tylko N. W. był atakowany przez oskarżonych. Twierdzenia skarżącego, iż M. J. udał się na miejsce zdarzenia li tylko z ciekawości, chcąc przyjrzeć się zdarzeniu nie znajdują oparcia w dowodach zgromadzonych przez Sąd I instancji, w tym również w wyjaśnieniach M. J.. Oskarżony M. J. opisując swój udział w zdarzeniu przyznał, że „brał udział w szarpaninie”, dodając przy tym, że czynił to w obronie własnej, przyznał jednocześnie, że został uderzony łopata.

Tę część wyjaśnień oskarżonego M. J., gdy twierdził, że w obronie własnej szarpał się, uznać należy, za konsekwencję przyjętej przez niego linii obrony zmierzającej do zminimalizowania swojego udziału w zdarzeniu.

Jest rzeczą oczywistą, że nie można w sposób precyzyjny i jednoznaczny, jak to uczynił Sąd I instancji, przyjąć, że zgromadzone dowody ocenione we wzajemnym powiązaniu pozwalają na jednoznaczne ustalenie, że oskarżeni przygotowując się do konfrontacji z pokrzywdzonym, włożyli do bagażnika pojazdu kierowanego przez M. J. metalową pałkę.

Z zeznań pokrzywdzonego wynika wprost, iż wskazany przez niego napastnik faktycznie atakował go metalową pałką, jednakże nie można jednoznacznie ustalić

w jakich okolicznościach pałka ta znalazła się w posiadaniu napastnika wskazanego przez pokrzywdzonego. Z uwagi na dynamiczny charakter zdarzenia, odwołując się zwłaszcza do zeznań pokrzywdzonego, nie można również w sposób pewny

i jednoznaczny, jak to przyjął Sąd Rejonowy, ustalić, że M. J. atakował pokrzywdzonego uderzając go pięściami. Pokrzywdzony oświadczył wprost, że po otrzymaniu ciosu w plecy przewrócił się i wówczas był bity i kopany po całym ciele przez napastników. Stojąc na gruncie tych jego zeznań, oraz uzupełniających je zeznań jego braci, a zwłaszcza J. W., jest rzeczą oczywistą, iż oskarżony był w grupie osób atakujących pokrzywdzonego. Zestawiając zeznania pokrzywdzonego z wyjaśnieniami oskarżonego M. J. jest rzeczą oczywistą, iż oskarżony ten brał udział w przedmiotowym zdarzeniu.

Do bytu występku z art. 158 § 1 kk tak jak słusznie podkreśla Sąd I instancji, nie jest konieczne, aby konkretna osoba zadała innej osobie napadniętej przy pobiciu cios w postaci uderzenia, kopnięcia itp.

Do przyjęcia uczestnictwa w pobiciu wystarczy „świadome połączenie działania jednego ze sprawców z działaniem drugiego człowieka lub większej grupy osób przeciwko innemu człowiekowi lub grupie osób”.

Udziałem w pobiciu, jak to akcentuje Sąd Rejonowy, jest każda forma kierowanego wolą udziału w grupie napastniczej, bowiem obecność każdego uczestnika zwiększa przewagę napastników i przez to ułatwia dokonanie pobicia.

W tym stanie rzeczy przyjęć należy, że zarówno wina oskarżonego jak i kwalifikacja prawna przypisanego mu czynu nie budzą wątpliwości.

Uwzględniając dyrektywy wymiaru kary, określone w art. 53 kk, a więc biorąc pod uwagę te okoliczności, które były przedmiotem ocen i rozważań Sądu I instancji nie można uznać kar wymierzonych oskarżonemu za rażąco niewspółmiernie surowe.

Kary te są sprawiedliwe i wyważone.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 437 § 1 kpk orzeczono jak w wyroku.

O wynagrodzeniu należnym obrońcy z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002r. (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 z późniejszymi zmianami).

Uwzględniając aktualną sytuację majątkową oskarżonego obciążono go częściowo kosztami sądowymi w postępowaniu odwoławczym w kwocie 320 zł (tj. opłata w kwocie 300 zł i wydatki w kwocie 20 zł), zwalniając go w pozostałej części od obowiązku ich uiszczenia (art. 624 § 1 kpk).

/SSO Ewa Opozda-Kałka/ /SSO Zbigniew Karamara/ /SSO Leszek Grzesiak/